

STANOWISKO
RADY MIASTA MILANÓWKA

z dnia

w sprawie akceptacji programu obchodów 125 rocznicy urodzin Feliksa
Dzierżanowskiego.

Dla uczczenia 125 rocznicy urodzin Feliksa Dzierżanowskiego – wybitnego kompozytora, dyrygenta, twórcy Polskiej Kapeli Ludowej akceptuje się przedłożony przez Milanowskie Centrum Kultury do realizacji w 2015 roku Program obchodów 125 rocznicy urodzin Feliksa Dzierżanowskiego

UZASADNIENIE

Rok Feliksa Dzierżanowskiego to podjęcie szerokich działań artystyczno – edukacyjnych upamiętniających osobę i dorobek znakomitego kompozytora i dyrygenta. To wydarzenia odnoszące się do tradycji lokalnej i międzynarodowej działalności Polskiej Kapeli Ludowej, ale także ukazujące rozwój muzyki ludowej oraz współczesne transformacje tego gatunku. W ramach rocznych obchodów jubileuszu, w Milanówku gdzie żył i tworzył Feliks Dzierżanowski odbędą się działania nawiązujące do kultury tradycyjnej będą to m.in: koncerty, warsztaty, wykłady, spotkania, spektakl biograficzny oraz Feliks Festival 2014. Projekt ma na celu integrację mieszkańców, uczniów Szkoły Muzycznej założonej przez F. Dzierżanowskiego, profesjonalnych muzyków oraz współczesnych twórców muzyki ludowej. Działania przybliżą społeczności postać Feliksa Dzierżanowskiego zasłużonego w popularyzowaniu muzyki ludowej a także ukazać współczesny potencjał muzyki ludowej.

Ogólną koncepcją projektu jest ochrona, dokumentacja i upowszechnienie tradycji autentycznego repertuaru, stylu muzykowania i śpiewu Polskiej Kapeli Ludowej Feliksa Dzierżanowskiego, a także popularyzacja i twórcze ożywienie tych tradycji w społeczeństwie. 125 Urodziny Feliksa Dzierżanowskiego to szansa na przypomnienie tradycji ludowych i ukazanie ich współczesnych przejawów. Wydarzenie jest inicjatywą lokalnej społeczności, byłych uczniów Feliksa Dzierżanowskiego - mieszkańca Milanówka. To twórcze działanie Miasta na rzecz dziedzictwa kulturowego.

Rys historyczny i problemy

W ponad stuletniej historii Milanówka, miasta ogrodu, słynnego podwarszawskiego letniska i artystycznego tygła, działało wielu wybitnych artystów z wielu dziedzin. Miasto było ich miejscem na ziemi, tu szukali inspiracji, tu tworzyli. Wybitny kompozytor, dyrygent, twórca Polskiej Kapeli Ludowej Feliks Dzierżanowski żył i tworzył w Milanówku od lat dwudziestych. W 1933 Dzierżanowski założył Polską Kapelę Ludową, która wkrótce zaczęła regularne występy przed mikrofonami Polskiego Radia. Był też założycielem Prywatnej Szkoły Muzycznej w Milanówku (a po wojnie również w Żyrardowie i Grodzisku Mazowieckim). Podczas okupacji Dzierżanowski prowadził amatorską orkiestrę fabryczną przy Stacji Jedwabniczej w Milanówku, a jego dom często był wykorzystywany przez młodzież zorganizowaną w podziemnych organizacjach do spotkań i szkoleń. Po zakończeniu wojny, już w 1945 r., odrodzona Kapela dała swój pierwszy z wielu występów w Polskim Radiu. W 1958 kompozytor obchodził jubileusz 25-lecia pracy artystycznej. Muzycy Dzierżanowskiego koncertowali potem w całej Polsce, a w 1970 odbyli długie tournée odwiedzając ośrodki polonijne w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie. Feliks Dzierżanowski został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, otrzymał też nagrodę województwa warszawskiego "za twórczość muzyczną i rozpowszechnianie piękna polskiej muzyki ludowej" oraz Złotą Odznakę za Zasługi dla Województwa Warszawskiego (1967).

Feliks Dzierżanowski zgromadził ok. 5 tys. utworów ludowych i własnych kompozycji, będących w repertuarze Polskiej Kapeli Ludowej.

Obecnie w Milanówku odczuwalny jest brak działań związanych ze spuścizną kultur tradycyjnych. Konieczna jest aktywizacja młodego pokolenia, dorosłych oraz seniorów. Konieczna jest integracja środowisk w duchu muzyki ludowej i celu jaki przyświecał twórczości Feliksa Dzierżanowskiego. Chcemy to zmienić!

Cele

Projekt 125 Urodziny Feliksa Dzierżanowskiego ma na celu przywrócenie pamięci o życiu, dorobku twórczym, naukowym i społecznym kompozytora. Jego twórczość także dziś, ma szansę znacząco wpłynąć na klimat i dzieje podwarszawskiego Milanówka. Współpraca z Rodziną F. Dzierżanowskiego (synem oraz wnukiem) oraz jego byłymi uczniami dadzą możliwość udokumentowania wspomnień, zrekonstruowania zdarzeń. Wszelkie aspekty muzyki ludowej staną się znów żywe.

Dialog międzypokoleniowy. Projekt adresowany jest do wszystkich którzy chcą odkrywać własne dziedzictwo nie tylko w obszarze rodzinnym ale także lokalnym i ponad lokalnym. W projekcie uczestniczą reprezentanci wielu pokoleń i grup społecznych, amatorzy i profesjonaliści. Celem projektu jest integracja członków społeczności w której zjawiska kultury tradycyjnej funkcjonują, są bliskie i znane. Rozwój kompetencji. Inicjatorzy projektu, uczniowie dawnych i współczesnych szkół muzycznych, uczestnicy warsztatów, słuchacze uzyskają praktyczną wiedzę i nowe umiejętności z zakresu: badania historii, odkrywania osobistych narracji, umuzykalniania, nauki tańca, nauki gry na instrumentach. Pozyskają także wiedzę teoretyczną, ogólną i szczegółową na temat muzyki ludowej. Rozbudzenie ciekawości i chęci uczestników (zwłaszcza dzieci i młodzieży) do poznawania i zagłębienia własnego dziedzictwa, rodzinnego, lokalnego, społecznego.

Aktywizacja lokalnej społeczności, włączenie jej w aktywne życie miasta, promocja talentów, wiedzy i dorobku współczesnych Milanowian.

Milanowskie Centrum Kultury wystąpiło w listopadzie 2014 do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z wnioskiem w ramach Programów Ministra o dofinansowanie następujących wydarzeń w ramach ROKU FELIKSA DZIERŻANOWSKIEGO:

Projekt 125 urodziny Feliksa to szereg wydarzeń związanych z kulturą tradycyjną. W każdym miesiącu odbędzie się wydarzenie w ramach roku jubileuszowego.

1. Inauguracja projektu

- Wystawa fotografii i dokumentów ze zbiorów prywatnych o życiu i twórczości Feliksa Dzierżanowskiego i działalności Polskiej Kapeli Ludowej. Przedstawić będzie życie codzienne, prywatne oraz karierę artystyczną dyrygenta a także drogę artystyczną założonej przez niego Polskiej Kapeli Ludowej. Wystawa przedstawiona w sposób nowatorski polegający na przeniesieniu dokumentów i zdjęć na nowoczesny nośnik (płyta pcv). Wystawa będzie gotowa do wypożyczania do innych instytucji kultury. Pozyskane dokumenty będą zdigitalizowane i umieszczone w archiwum cyfrowym. Będą gotowym materiałem do publikacji.
- Wielki Koncert Noworoczny, Prusinowski Trio - koncert przywołujący muzykę Feliksa Dzierżanowskiego z elementami kołędowania w wykonaniu artystów sięgających do muzyki wsi polskiej. Tradycyjna muzyka ludowa może być punktem odniesienia dla wielu gatunków. Śpiewanie i granie jest początkiem muzykowania – podstawowej radości z muzyki. Do takich uczuć i takiego śpiewu chcemy powrócić, do takiego świata chcemy zaprosić na początku świątowania roku jubileuszowego Feliksa Dzierżanowskiego.
- Spotkanie z Feliksem Dzierżanowskim (Junior) synem wybitnego kompozytora - rozmowa, wspomnienia. Rozmowa z rodziną kompozytora będzie rejestrowana audio i video. Zachowywanie i interpretacja historycznych informacji, bazujących na osobistych przeżyciach jest w tym zadaniu bardzo ważne, projekt bazuje na historii mówionej osób związanych z kompozytorem.

2. Rozwinięcie projektu to zestawienie wielu działań także interdyscyplinarnych

- Wykłady. W ramach wykładów usłyszymy o badaniach zjawisk ludowych, scenicznym obliczu muzyki ludowej oraz inspiracji. Podczas prelekcji muzycy, etnologowie, animatorzy kultury oraz etnomuzykolodzy przybliżą muzyczną kulturę ludową. Wykłady nawiązywać będą do fenomenu Polskiej Kapeli Ludowej i współczesnych zjawisk z nią związanych.
- Warsztaty tańca i zajęcia edukacyjne dla dzieci składające się z muzyki, tańca i opowieści. Biorą w nich udział muzycy grający muzykę ludową i prezentujący dawne instrumentarium wiejskie. Warsztaty podczas których dzieci wkraczają w świat muzyki w sposób całkowicie naturalny. Zajęcia w dużej mierze oparte są na Sekwencyjnej Teorii Uczenia się Muzyki stworzonej przez amerykańskiego muzyka i psychologa muzyki Edwina E. Gordona. Przewiduje się także połączenie warsztatów muzycznych z plastyką.
- Potkańcówka na dechach do muzyki Polskiej Kapeli Ludowej (oberki, mazurki, tańce korowodowe) oraz tradycyjnej muzyki i pieśni w wykonaniu śpiewaków i instrumentalistów młodego pokolenia, badaczy folkloru, uczniów wiejskich

śpiewaków i muzykantów. Przygrywać będą do tańca muzycy wykonujący muzykę ludową.

- Koncert INSPIRACJE to szansa na uczestnictwo w kulturze wszystkich grup odbiorców. Koncert ukaże szeroki kontekst kulturowy z zakresu tradycji ludowych. Koncert wykonają laureaci ogólnopolskich konkursów o tematyce tradycyjnej i uczniowie szkół muzycznych w tym wyrosłych z Ogniska Muzycznego Feliksa Dzierżanowskiego.
- Koncert muzyki IN CRUDO- "Muzyka Kapeli Dzierżanowskiego w pamięci ludowych muzykantów" Przez wiele dziesięcioleci rozbrzmiewała w audycjach radiowych muzyka Kapeli Dzierżanowskiego. Słuchała polki "Dziedek", polki "Usia susia" cała Polska siedząc przy radioodbiornikach. Słuchali ich też muzykanci ludowi a będąc uszami na świat całej wsi natychmiast melodie te przyswajali, ogrywali na swój sposób i zaraz grali na weselach i potańcówkach. Jednym z takich muzykantów był Aleksander Bobowski - skrzypek wirtuoz z Ożarowa (mazowieckie) inny słynny Stanisław Stępiak - harmonista z Wieniawy (radomskie). Obu tych muzykantów melodie taneczne usłyszeć będzie można na koncercie. Grają dwie kapele w składzie : Miejscowa Kapela Milanowska (Kasia DeLatour, Franciszek DeLatour, Agata Harz, Remiisz Mazur - Hanaj), Kapela Radomska (Tomasz Stachura- akordeon, Mateusz Niwiński - skrzypce, Agnieszka Niwińska - bęben).
- Pokaz filmu z muzyką Feliksa Dzierżanowskiego w tle.
- Feliks Festival 2015- Międzypokoleniowe, weekendowe warsztaty muzyczne skierowane zarówno do amatorów jak i profesjonalistów. Uczestnicy poszczególnych warsztatów (śpiew, akordeon, skrzypce, trąbka, klarnet, taniec itd.) pod okiem instruktorów będą uczyć się ze słuchu wybranych utworów z repertuaru Kapeli Ludowej Feliksa Dzierżanowskiego. Każdego dnia uczestnicy warsztatów w module popołudniowym będą mieć warsztaty wspólne – tzw. próbę orkiestry, aby ostatniego dnia warsztatów dać wielki koncert złożony z wszystkich uczestników i instruktorów warsztatów muzyki Dzierżanowskiego. Uczestnicy zostaną zapoznani z poszczególnymi formami muzycznymi jak oberek, mazurek, kujawiak, walc. Warsztatom będą również towarzyszyć spotkania wprowadzające w świat muzyki ludowej, wyświetlane filmy, spotkania z muzykami ludowymi. Każdego wieczoru zaprosimy uczestników warsztatów na koncert i potańcówkę.
- Spektakl biograficzny o życiu i twórczości Feliksa Dzierżanowskiego i działalności Polskiej Kapeli Ludowej. Powstanie nowy, profesjonalny, scenariusz a wystawiony spektakl wykorzysta potencjał twórczy i aktorski osób związanych z Milanówkiem oraz muzyką ludową. Spektakl opowiadał będzie o wszystkich aspektach twórczości Polskiej Kapeli Ludowej. Ukaże także spojrzenie na system nauczania Feliksa Dzierżanowskiego który wychodził od muzyki klasycznej, łączył ją z elementami muzyki ludowej a także zdobywał wiedzę o muzyce szukając jej na polskiej wsi. W spektaklu wykorzystane będą nowoczesne formy prezentacji, połączenie audycji radiowych (np.Polskiego Radia -gdzie co niedziela grywano muzykę ludową Dzierżanowskiego) z nagraniem wspomnień i żywą grą aktorską.
- Stworzenie folderu na temat Feliksa Dzierżanowskiego. Folder powstanie na podstawie wspomnień, dokumentów i fotografii pozyskanych ze zbiorów prywatnych. Będzie to pierwszy zbiór dokumentów na temat kompozytora i Polskiej Kapeli Ludowej. Publikacja przyczyni się do promocji dorobku kulturowego.
- Wydanie karty pocztowej jubileuszowej, promującej projekt oraz osobę i twórczość Feliksa Dzierżanowskiego Zakończenie projektu.

- Koncert Galowy - Kapela Reaktywacja - to wydarzenie przy współpracy z ulicznymi muzykami, którzy w swojej twórczości sięgają do wartości wydobytych przez Polską Kapelę Ludową. Dawni uczniowie ogniska muzycznego założonego przez Feliksa Dzierżanowskiego a także młodzież ze współczesnej szkoły muzycznej wyrosłej z tego ogniska odtworzą Polską Kapelę Ludową na jeden dzień. Będzie to międzypokoleniowy koncert akordeonistów, skrzypków i innych muzyków. W Milanówku po raz kolejny zabrzmiała muzyka Polskiej Kapeli Ludowej.